
Buy Smart
Zelené nakupování je chytrá volba

Zelené nakupování a úspory energie pro města

Jana Szomolányiová
SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s.

Supported by:

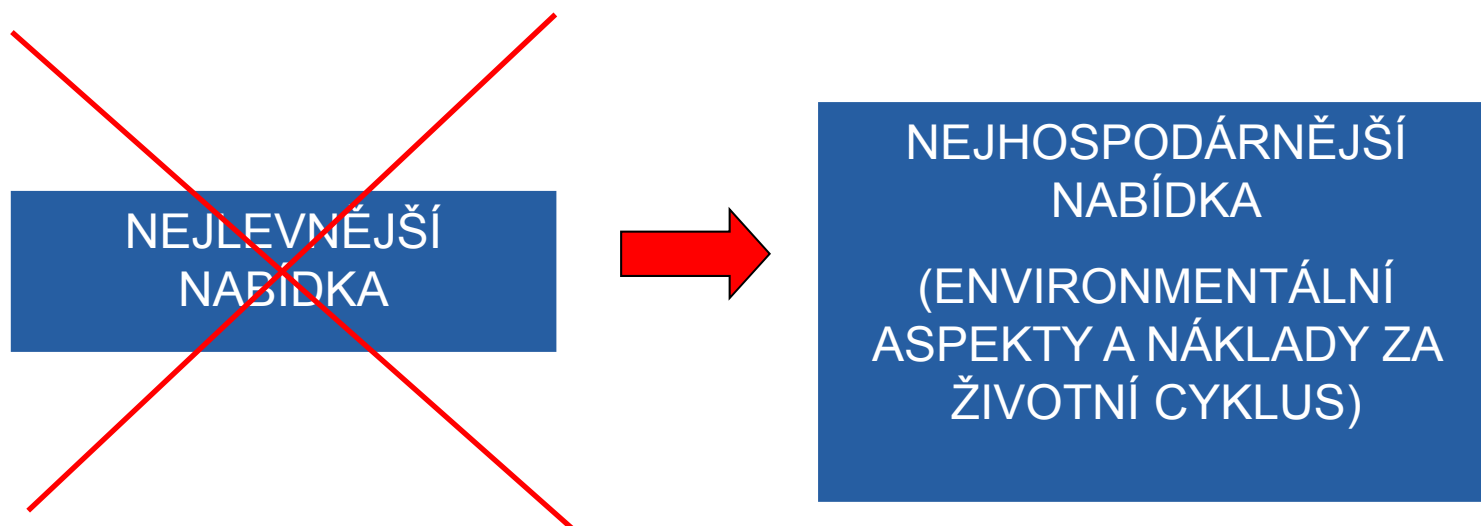
Intelligent Energy **Europe**

Zelené nakupování

- ✓ **Zelené nakupování** - proces výběru zboží a služeb zohledňující environmentální dopady v průběhu životního cyklu nakupovaného zboží a služeb. Aspekty, které se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby či zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli a podobně.
- ✓ **Zelené veřejné zakázky** – proces, kterého prostřednictvím nakupují veřejné instituce zboží a služby s nižšími environmentálními dopady v průběhu životního cyklu oproti zboží či službám které by byly standardně nakoupeny a mají stejnou funkci
(Zdroj: Glossary DG Environment viz http://ec.europa.eu/environment/gpp/glossary_en.htm)

Princip zeleného nakupování

Supported by:

Výhody zeleného nakupování

- ✓ Volba „**nejhospodárnější nabídky**“ - ekologicky šetrné a zároveň ekonomicky přijatelné:
  - ✓ ekologická kritéria a zohlednění nákladů životního cyklu přináší nižší spotřebu energií a materiálů, delší životnost → **šetření rozpočtovými prostředky** – potenciál je obrovský – v EU 19% GDP je nakupováno veřejnými organizacemi, v ČR 20% (550 mld Kč)
  - ✓ nižší dopady na **životní prostředí a zdraví**
  - ✓ možnost zahrnutí dalších kritérií jakosti do procesu rozhodování
- ✓ Nejčastěji používaný **princip nejnižší ceny** je používán navzdory tomu, že takovýmto způsobem vybrané produkty přinášejí velmi často vyšší provozní náklady, spotřebovávají více energie a více materiálu. Stejně tak tento princip nezohledňuje produkci odpadů, emisí, znečišťování životního prostředí a z toho vyplývající zdravotní dopady.

Výhody zeleného nakupování

- ✓ Proces podporuje **nediskriminační a transparentní nákupy**
- ✓ Zelené nakupování v soukromém sektoru: lepší **ekologická image** firem
- ✓ Veřejné instituce využijí svou **kupní sílu k výběru zboží a služeb**, které berou ohled také na životní prostředí:
  - ✓ slouží tím jako **příklad** i pro soukromý sektor
  - ✓ motivují výrobce a poskytovatele služeb k **vývoji a produkci produktů šetrných k životnímu prostředí**. V oblastech některých výrobků, prací a služeb může být tento vliv obzvláště významný, neboť nákupy prováděné veřejnými institucemi zde tvoří velký podíl na trhu - např. kancelářská technika, nábytek, energeticky úsporné budovy a jejich vybavení apod.
  - ✓ Motivace dodavatelů služeb a výrobků k podávání **ekologicky šetrnějších, úspornějších a nákladově efektivnějších nabídek**

Soukromé nákupy:

- ✓ nepodléhají zákonné regulaci
- ✓ přesto však lze uplatňovat firemní předpisy nebo ekologické normy (ISO či EMAS) za účelem zvyšování konkurenceschopnosti a ekonomické výhodnosti

Nákupy pro veřejný sektor:

- ✓ jsou řízeny především Zákonem č. 137/2006 Sb, o veřejných zakázkách

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

Umožňuje veřejnému zadavateli:

- ✓ stanovit **technické podmínky** formou požadavků na výkon anebo funkci, které mohou také zahrnovat charakteristiky z hlediska vlivu na životní prostředí (k tomu může použít podrobné specifikace, jak jsou vymezeny evropskými, národními, nadnárodními nebo jinými systémy pro udělování ekoznaček...)

Základní hodnotící kritérium pro zadání veřejné zakázky je:

- a) nejnižší nabídková cena, nebo
- b) ekonomickou výhodnost nabídky** - hodnocení podle jednotlivých dílčích hodnotících kritérií a jejich vah

Dílčí hodnotící kritéria:

- ✓ se musí vztahovat k nabízenému plnění veřejné zakázky
- ✓ vedle nabídkové ceny zejména kvalita, technická úroveň, estetické a funkční vlastnosti, **vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí**, provozní náklady, návratnost nákladů, záruční a pozáruční servis, zabezpečení dodávek, dodací lhůta nebo lhůta pro dokončení

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Postup při zeleném nakupování krok za krokem

- ✓ **0. krok:** Rozhodněte se, **které výrobky a služby** potřebujete. Zvažte alternativy.
- ✓ **1. krok:** Promyslete, jaké **energetické/environmentální a další vlastnosti** byste uvítali u vybraných výrobků. Ve výkonnostních tabulkách technických podmínek a kritérií vypracovaných v rámci projektu Buy Smart jsou patřičná **kritéria – technické podmínky i dílčí kritéria** – již vybrána, aby vám byly usnadněny vaše nákupní aktivity. Ujistěte se, že vaše požadavky vyhovují legislativě a jakékoliv jiné regulaci vztahující se na vaší organizaci.
- ✓ **2. krok:** Zašlete **tabulky s technickými podmínkami a kritérii** dodavatelům. Pokud nabízený výrobek nesplňuje povinné podmínky, je z výběrového řízení vyloučen. Pokud výrobek navíc splňuje i dílčí kritéria (např. lepší funkční výkon, nižší spotřebu energie, delší životnost, atd.), je oceněn body navíc.

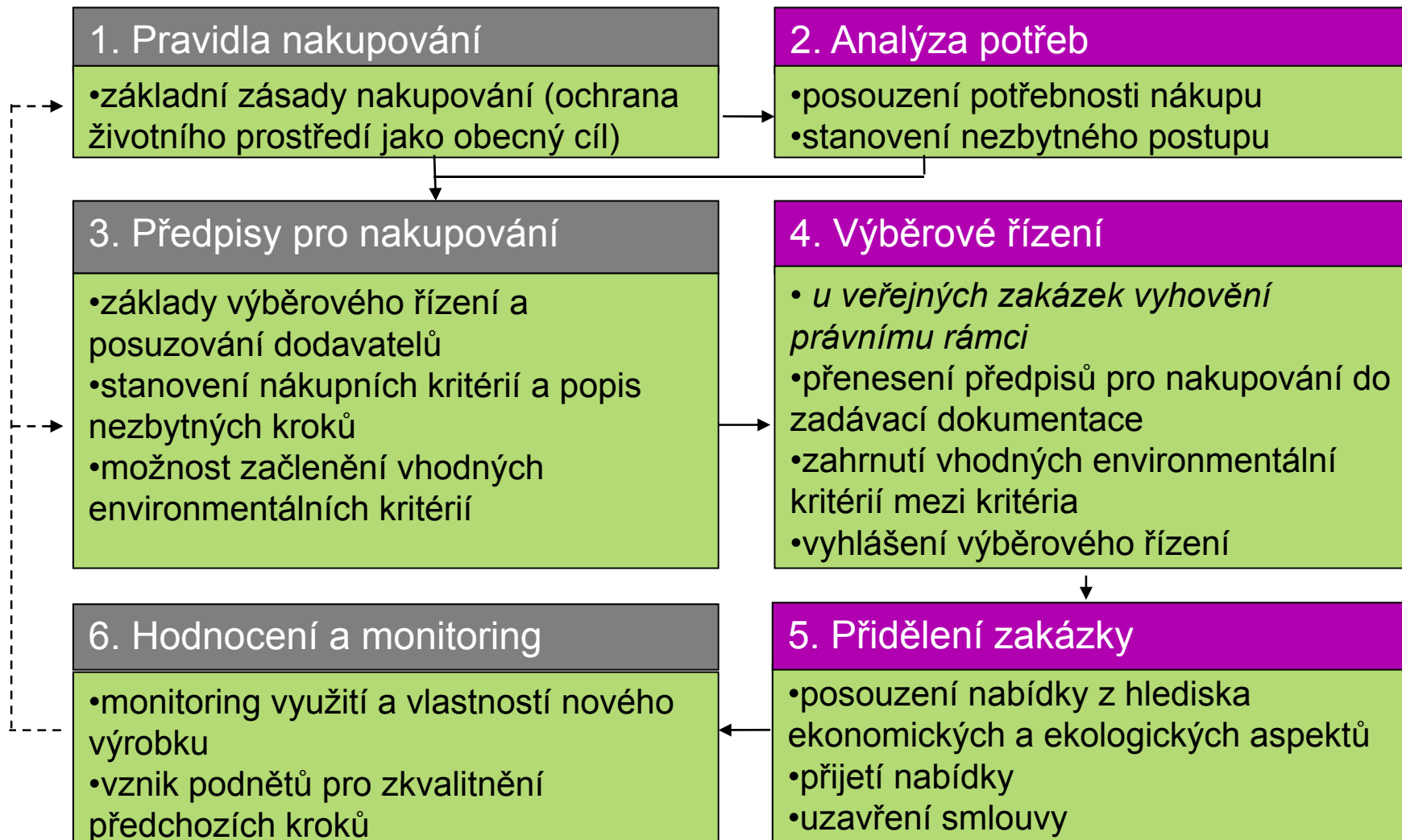

Postup při zeleném nakupování krok za krokem

- ✓ **3. krok:** Na základě vypočítaných nákladů životního cyklu a shody s dílčími kritérii zvolte **nejhospodárnější nabídku**. Můžete využít kalkulační nástroje.
- ✓ **4. krok:** Přijměte nejhospodárnější nabídku a **uzavřete smlouvu**.
- ✓ **5. krok:** (nepovinný): **Informujte veřejnost** o vašem efektivním a environmentálně šetrném nakupování.

Celkový proces nakupování v rámci organizace

Supported by:

Používání štítků

- ✓ Výhodné využít **energetická a environmentální kritéria** nejspolehlivějších a nejrozšířenějších systémů štítkování výrobků.
- ✓ Uznávání štítků a jejich vyžadování od účastníků výběrových řízení vede k pečlivějšímu výběru nakupovaného zboží a zároveň ovlivňuje výrobce.

Náklady životního cyklu (LCC)

Definice: suma všech nákladů spojených s daným produktem za dobu jeho životnosti hrazených nakupující institucí v rámci doby životnosti produktu

U zelených zakázek nejčastěji zahrnuto:

- ✓ **pořizovací cena**, náklady na dopravu produktu a jeho instalace za dané hospodářské období (vždy kromě leasingu apod.)
- ✓ **provozní náklady:**
  - elektřina (osvětlení, IT, spotřebiče ...)
  - paliva (auta, topení ...)
  - voda (pračky ...)
  - spotřební materiál - náplně, papír (kopírky...)
  - opravy a údržba (vytápění...)

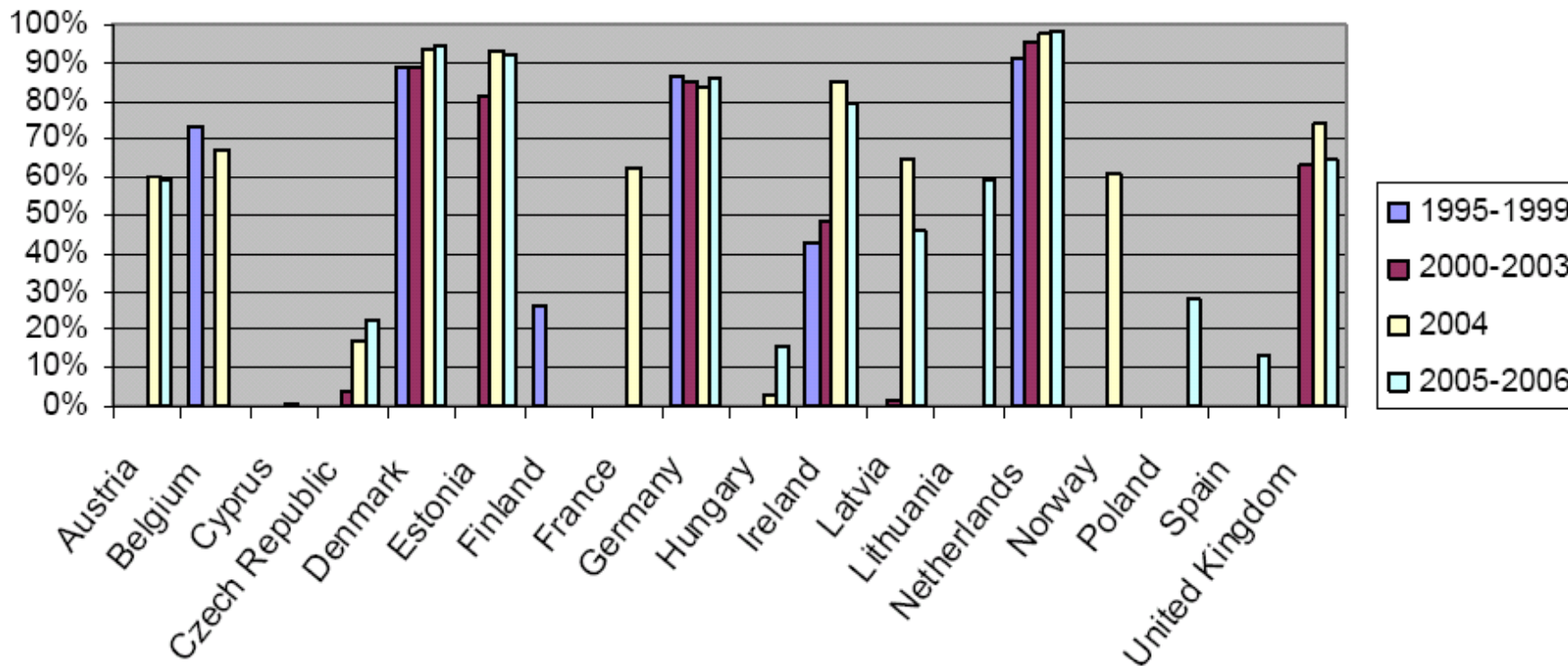
Náklady životního cyklu (LCC)

- ✓ náklady, či poplatky za **likvidaci produktu** na konci životnosti
- ✓ včetně všech **daní, emisních povolenek, poplatků** (emisní poplatky) , pojištění, dotační podpory
- ✓ LCC počítá s **čistou současnou hodnotou** - budoucí náklady diskontovány diskontním faktorem:

$$LCC = NPV = Investice + \sum_t \frac{Náklady_t}{(1 + d)^t}$$

Podíl recyklace konstrukční materiály a demoliční odpad

Eurostat and ETC/RWM, 2008

Supported by:

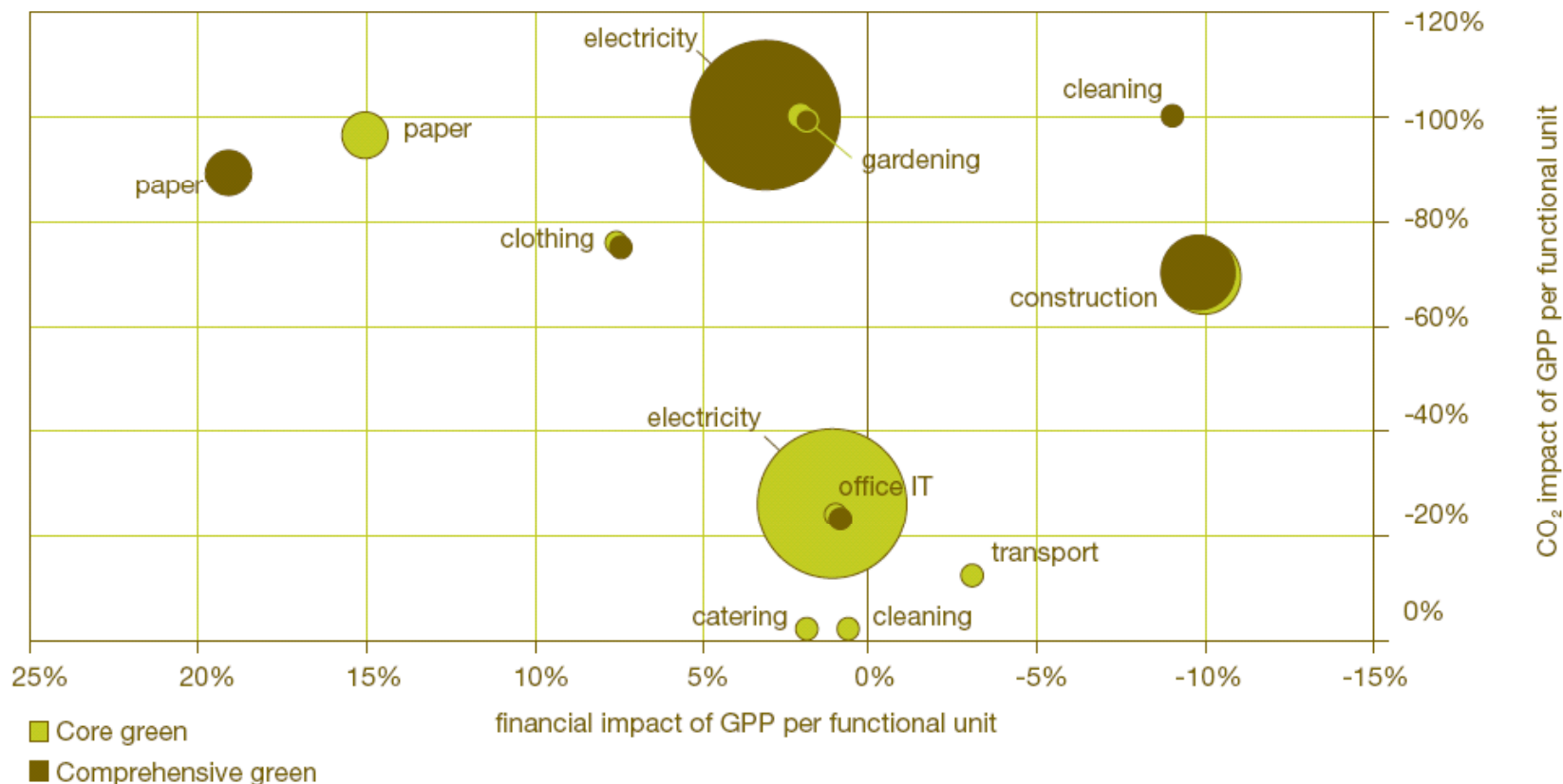

Analýza nákladů životního cyklu (LCCA)

- ✓ jednou z nejvýznamnějších překážek zeleného nakupování bylo v několika průzkumech v Evropě identifikován **dojem nákupčích**, že **environmentálně šetrnější produkty** jsou **dražší**
  - tento dojem vzniká většinou na základě pořizovacích nákladů, ne nákladů životního cyklu
  - může být pravdivý u některých produktů (papír, nábytek), ale pro mnohé další (auta, budovy, spotřebiče) často analýza nákladů životního cyklu ukáže opak
- ✓ LCCA užitečné zejména pokud provozní náklady a/nebo náklady na konci životnosti tvoří významnou část nákladů životního cyklu
- ✓ identifikované bariéry:
  - fragmentace rozpočtů mezi jednotlivými útvary – s tím související nepřehlednost vedení nákladů
  - nejistota ohledem nákladů (diskontní faktor, náklady na údržbu a mzdové náklady)

Studie PWC - LCC sníženo o 1% u zelených nákupů

PWC (2009): Collection of statistical information on Green Public Procurement in the EU
pro 7 zemí: Rakousko, Dánsko, Finsko, Německo, Nizozemí, Švédsko a UK

Supported by:

Analýza nákladů životního cyklu (LCCA)

- ✓ analýza nákladů životního cyklu se vždy vztahuje na **jednotku funkce/výkonu**
  - např. je vhodné definovat přepravní kapacitu - nemá smysl porovnávat LCC pro osobní a nákladní auto
  - u praček porovnávat produkty se srovnatelným objemem v kg,
  - případně přepočítat náklady na 1 kg vypraného prádla
- ✓ **externí náklady**
  - nejsou zahrnuty do LCC (jsou zohledněni v technických podmínkách a dílčích kritériích) mohou být zahrnuty do LCC pokud jsou internalizovány daněmi z energie, emisními povolenkami atd.

Podpůrné nástroje Projekt Buy Smart

Pokyny

- ✓ pro přípravu veřejných soutěží, s technickými informacemi, příklady

Výkonnostní tabulky - technické podmínky a dílčí kritéria

- ✓ s definovanými povinnými kritérii (v ČR technické podmínky) a cílovými kritérii (v ČR dílčí kritéria) a pravidly hodnocení

Kalkulační nástroje

- ✓ pro výpočet nákladu životního cyklu (LCC)
- ✓ výběr nejvýhodnější ekonomické nabídky

Kategorie výrobků

Projekt Buy Smart

Moduly:

- ✓ kancelářská technika / IT
- ✓ domácí spotřebiče
- ✓ osvětlovací technika
- ✓ zelená elektřina
- ✓ vozidla
- ✓ opatření na budovách

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Metodické pokyny Projekt Buy Smart

Pokyny obsahují:

- ✓ všeobecné informace o kategoriích výrobků a jednotlivých výrobcích;
- ✓ aktuální právní předpisy v oblasti nakupování a hospodářské soutěže;
- ✓ výkonnostní tabulky a použitá kritéria;
- ✓ přehled systémů energetických a ekologických štítků.

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Výkonnostní tabulky (1)

Projekt Buy Smart

- ✓ možnost volby mezi **zjednodušeným a komplexním postupem**;
- ✓ zahrnutí technických podmínek (povinná) a dílčích kritérií (cílová kritéria)
- ✓ vyřazení nabídek nesplňujících technické podmínky z výběrového řízení;
- ✓ udělení doplňkových bodů nabídkám splňujícím dílčí kritéria (cílová kritéria)
- ✓ nakupující subjekt může kritéria upravovat podle svých potřeb.

buy smart
Green Procurement for Smart Purchasing

Performance Sheets for Lighting

2. Performance sheet Compact Fluorescent Lamps, Alternative B (comprehensive procedure)
Company: _____

1. Product Details	Must	Target
1.1. Title of product: _____		
1.2. Shape of lamp: _____		
1.3. Size and type of base: _____		
1.4. Colour temperature: _____ K		
1.5. Luminous flux: _____ lm		
1.6. UVA + UVB radiation $\leq 2,0$ mW/klm	☐	
1.7. UVC radiation $\leq 0,01$ mW/klm	☐	
1.8. Lamp compatibility		
☐ dimmable		
☐ compatible to photo sensors etc.		
2. Quality		
2.1. Colour Rendering Index (CRI)		
CRI > 80	☐	
2.2. Lamp warm-up & starting time:		
lamp warm up time to 60 % Φ is less than 40 sec.	☐	
stabilised light output > 80 % after 15 sec. switched on	☐	10
starting time < 1,5 s	☐	
starting time < 0,1 s	☐	10
2.3. Durability:		
≥ 6 000 hours	☐	
≥ 10 000 hours		☐
> 12 000 hours ("long life")		☐ 10
20 000 hours		☐ 15
2.4. Lamp survival factor at 6 000 hours		
$\geq 0,50$	☐	
$\geq 0,70$		☐ 10
2.5. Premature failure rate		
$\leq 2,0$ % at 400 h	☐	
2.6. Switch on/ off cycles		
$\geq$ lamp lifetime expressed in hours	☐	
≥ 30 000 if lamp starting time > 0,3 s		☐ 10
1 000 000		☐ 15

- 8 -

Výkonnostní tabulky (2)

Projekt Buy Smart

1. Podrobné údaje o výrobku			
1.1.	Model výrobku: _____		
1.2.	Objem (náplň v kg): _____		
2.	Spotřeba energie a vody (při standardním programu bavlna 60°C)	minimální kritéria*	cílová kritéria*
2.1.	Spotřeba energie (kWh/cyklus): _____		
2.2.	Energetická třída A	☐	
2.3.	Energetická účinnost $\leq 0,17$ kWh/kg náplně		☐ 20
2.4.	Spotřeba vody (litrů/cyklus): _____		
2.5.	Spotřeba vody < 12 litrů/kg		☐ 10
3.	Životnost		
3.1.	Záruční doba = 2 roky	☐	
3.2.	Záruční doba delší než 2 roky		☐ 5
3.3.	Záruční servis (bez příplatku) = 2 roky	☐	
3.4.	Záruční servis (bez příplatku) delší než 2 roky (uved'te: ___ let)		☐ 10
3.5.	Díly a servis nejméně po dobu 8 let	☐	
3.6.	Díly a servis nejméně po dobu 10 let		☐ 5

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Výkonnostní tabulky (3)

Projekt Buy Smart

4. Hlučnost			
4.1.	Hladina akustického tlaku ≤ 56 dB(A) při praní		☐ 5
4.2.	Hladina akustického tlaku ≤ 76 dB(A) při odstředování		☐ 5
5. Kritéria provozních vlastností			
5.1.	Čisticí výkon třídy A	☐	
5.2.	Odstředivý sušicí výkon třídy C	☐	
5.3.	Odstředivý sušicí výkon třídy B		☐ 10
5.4.	Odstředivý sušicí výkon třídy A		☐ 15
6. Environmentální kritéria			
5.1.	Existence energeticky úsporných programů (20°C)		☐ 5
5.2.	Obal z ≥ 75 % recyklovaných materiálů		☐ 5
5.3	Vhodné k připojení na přívod teplé vody		☐ 5
Splňuje veškerá minimální kritéria?		☐	
Dosažený počet bodů za cílová kritéria		<hr/>	

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Výkonnostní tabulky (4)

Projekt Buy Smart

Nakupující

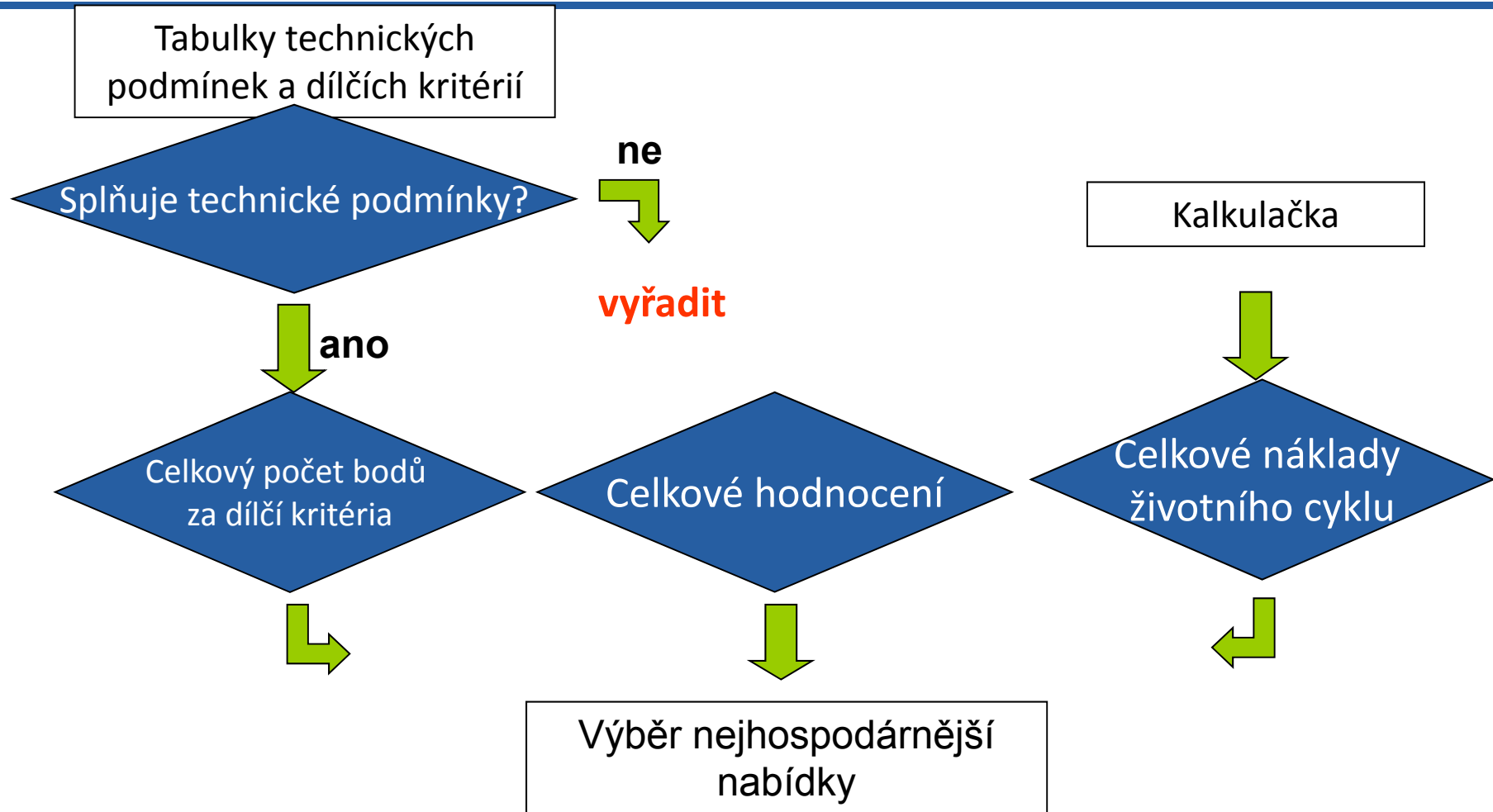
- ✓ stanovuje technické podmínky (povinné kritéria) a dílčí (cílová) kritéria,
- ✓ vyzve dodavatele k předložení údajů o vybraném výrobku,
- ✓ vybere způsobilé nabídky na základě splnění „povinných“ kritérií.

Dodavatel

- ✓ vyplňuje požadované údaje,
- ✓ vlastním podpisem zaručuje spolehlivost údajů.

Vývojový diagram postupu při zeleném nakupování

Kalkulační nástroj – MS Excel

- pračky

Pračky	Nabídka 1	Nabídka 3	Nabídka 4
Výrobce	V1	V3	V4
Model pračky	P1	P3	P4
Technická specifikace			
Počet pořizovaných spotřebičů [ks]	1 ks	1 ks	1 ks
Standardní kapacita (bavlněné prádlo) [kg]	6 kg	2 kg	6 kg
Počet pracích cyklů za rok [cyklus/rok]	200 cyklus/rok	200 cyklus/rok	200 cyklus/rok
Spotřeba energie (na kg prádla při standardních cyklu "bavlna 60°C") [kWh/kg]	0,19 kWh/kg	0,17 kWh/kg	0,19 kWh/kg
Spotřeba energie (při standardním pracím cyklu "bavlna 60°C") [kWh/cyklus]	1,14 kWh/cyklus	0,34 kWh/cyklus	1,14 kWh/cyklus
Spotřeba vody (při standardním cyklu) [litr/cyklus]	53 litrů/cyklus	49 litrů/cyklus	47 litrů/cyklus
Užitná doba spotřebiče, pro potřeby analýzy LCC [rok]	15 let	15 let	15 let
Diskontní sazba pro posouzení LCC [%]	5 %	5 %	5 %
Pořizovací cena (uvedená v nabídce)			
Pořizovací cena na spotřebič [Kč/spotřebič]	8 225 Kč/ks	28 725 Kč/ks	22 500 Kč/ks
Cena za instalaci spotřebiče vč.doplňků [Kč/spotřebič]	0 Kč/ks	0 Kč/ks	0 Kč/ks
Výdaje za dopravu [Kč/spotřebič]	0 Kč/ks	0 Kč/ks	0 Kč/ks
Viditelný poplatek podle (WEEE) [Kč/spotřebič]	90 Kč/ks	90 Kč/ks	90 Kč/ks
Celková pořizovací cena na spotřebič [Kč/spotřebič]	8 315 Kč/ks	28 815 Kč/ks	22 590 Kč/ks
Celková pořizovací cena pro všechny spotřebiče [Kč]	8 315 Kč	28 815 Kč	22 590 Kč

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Kalkulační nástroj – MS Excel

- pračky

Roční náklady na údržbu spotřebiče			
Hodinová sazba za údržbu a servis [Kč/hod.]	700 Kč/hod.	700 Kč/hod.	700 Kč/hod.
Pracovní zatížení - údržba a servis - na spotřebič [min/spotřebič rok]	45 min/ks rok	45 min/ks rok	45 min/ks rok
Roční náklady na údržbu a standardní servis na spotřebič [Kč/ks rok]	525 Kč/ks rok	525 Kč/ks rok	525 Kč/ks rok
Celkové roční náklady na údržbu spotřebičů	525 Kč	525 Kč	525 Kč
Roční náklady na energie			
Cena elektrické energie [Kč/kWh]	5 Kč/kWh	5 Kč/kWh	5 Kč/kWh
Cena vody [Kč/m ³]	60 Kč/m ³	60 Kč/m ³	60 Kč/m ³
Cena čisticího prostředku [Kč/cyklus]	10 Kč/cyklus	10 Kč/cyklus	10 Kč/cyklus
Roční spotřeba energie na spotřebič [KWh/rok]	228 kWh/rok	68 kWh/rok	228 kWh/rok
Roční spotřeba vody na spotřebič [m ³ /rok]	11 m ³ /rok	10 m ³ /rok	9 m ³ /rok
Celkové roční náklady na energii na spotřebič [Kč/rok]	1 140 Kč/rok	340 Kč/rok	1 140 Kč/rok
Celkové roční náklady na vodu na spotřebič [Kč/rok]	636 Kč/rok	588 Kč/rok	564 Kč/rok
Celkové roční náklady na prací prostředky na spotřebič [Kč/rok]	2 000 Kč/rok	2 000 Kč/rok	2 000 Kč/rok
Celkové roční náklady na energie a vodu na spotřebič [Kč/rok]	3 776 Kč/rok	2 928 Kč/rok	3 704 Kč/rok

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Kalkulační nástroj – MS Excel LCC

Výpočet nákladů životní cyklu (LCC)	<i>Nabídka 1</i>	<i>Nabídka 3</i>	<i>Nabídka 4</i>
Posuzované hospodářské období [roky]	15 let	15 let	15 let
LCC na spotřebič [Kč]	52 958 Kč	64 656 Kč	66 486 Kč

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Výběr nejehospodárnější nabídky - pračky

Pračky	Nabídka 1	Nabídka 2	Nabídka 3	Nabídka 4	Nabídka 5
Výrobce	V1	V2	V3	V4	V5
Model pračky	P1	P2	P3	P4	P5
Posouzení výkonnostní tabulky					
Splnění povinných minimálních kritérií [Ne=0, Ano=1]	1	0	1	1	1
Celkový počet bodů za cílová kritéria - spotřeba energie & vody (max 30)	10 b.	0 b.	30 b.	10 b.	10 b.
Celkový počet bodů za cílová kritéria - životnost (max 20)	0 b.	0 b.	15 b.	10 b.	0 b.
Celkový počet bodů za cílová kritéria - hlučnost (max 10)	10 b.	10 b.	10 b.	10 b.	10 b.
Celkový počet bodů za cílová kritéria - funkční výkon (max 25)	0 b.	0 b.	10 b.	0 b.	15 b.
Celkový počet bodů za další cílová kritéria - (max 15)	5 b.	5 b.	15 b.	5 b.	5 b.
Celkový počet bodů za cílová kritéria	25 b.	excluded b.	80 b.	35 b.	40 b.
Váha cílových kritérií (viz Poznámky)	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %
Celkový vážený počet bodů za cílová kritéria	8 b.	excluded b.	24 b.	11 b.	12 b.

Supported by:

Výběr nejehospodárnější nabídky - pračky

Náklady životního cyklu	Nabídka 1	Nabídka 2	Nabídka 3	Nabídka 4	Nabídka 5
Životnost uvedená pro výpočet LCC (roky)	15 let	- let	15 let	15 let	15 let
Diskontní sazba uvedená pro výpočet LCC (%)	5 %	- %	5 %	5 %	5 %
Náklady životního cyklu (Kč)	52 958 Kč	- Kč	71 714 Kč	66 486 Kč	51 838 Kč
Bezplatný záruční servis (pokud přichází v úvahu) (roky)	2 let	2 let	4 let	4 let	2 let
Roční náklady na údržbu a standardní servis na spotřebič [Kč/ks rok]	525 Kč/ks rok	525 Kč/ks rok	525 Kč/ks rok	525 Kč/ks rok	525 Kč/ks rok
LCC po dobu životnosti, včetně doby bezplatného záručního servisu (Kč)	51 982 Kč	- Kč	69 853 Kč	64 624 Kč	50 862 Kč
Celkový vážený počet bodů za LCC	66 b.	- b.	49 b.	53 b.	67 b.
Váha nákladů životního cyklu (viz Poznámky)	70 %	excluded %	70 %	70 %	70 %
Celkový vážený počet bodů (body za cílová kritéria + body za LCC)	73 b.	excluded b.	73 b.	63 b.	79 b.
Nejehospodárnější nabídka	3	-	4	5	1

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Základní typy úsporných opatření v osvětlení

1. výměna světelných zdrojů za efektivnější
  - ✓ např. náhrada žárovek kompaktními zářivkami
  - ✓ požadavek na stejnou míru osvětlenosti (ekvivalentní světelný tok zdrojů)
  - ✓ stejná barva světla, design zdroje, atd.

2. technologické doplnění osvětlovací soustavy
  - ✓ Čidla přítomnosti
  - ✓ systémy snižující napětí
  - ✓ způsob využívání prostoru, apod.

3. celková rekonstrukce osvětlovací soustavy
  - ✓ nový návrh
  - ✓ výměna svítidel (obvykle efektivnější optika svítidel a efektivnější světelné zdroje)
  - ✓ případné inteligentní řízení soustavy (stmívání, čidla přítomnosti, ap.)

Příklad výměny osvětlení Národní divadlo

Nejvýznamnější přijatá opatření:

- ✓ výměna světelných zdrojů klasických žárovek – za úsporné kompaktní zářivky (CFL) a halogenové žárovky tam kde byla potřeba (100% stmívání)
- ✓ nouzové osvětlení 15w - 2w LED diody
- ✓ garáže – snížení napětí – 20%

Příklad výměny osvětlení Národní divadlo

- ✓ součástí rozšíření projektu EPC, k jehož realizaci došlo v průběhu r.2009:
- ✓ smluvním dodavatelem EPC, fy ENESA, garantovány souhrnné úspory elektřiny ca 500 MWh/rok, (tj. přes 1 mil. Kč ročně)
- ✓ další úspory pak pro ND pak generovány díky odstranění potřeby pořizování původních sv. zdrojů a jejich obměny (vyčísleny na více než 900 tis. Kč/rok)
- ✓ velmi dobrá ekonomika úsporných opatření v osvětlení navíc umožnila uskutečnit další úsporné opatření (instalace druhé FVE na střechu Nové scény), jehož návratnost byla jinak za hranicí trvání EPC

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Příklad výměny osvětlení Hotel Marriott Praha - proces

1. Pro jednotlivé hotelové prostory (chodby, pokoje, sály, restaurace, apod.) byly zhodnoceny možné náhrady světelných zdrojů za energeticky úspornější varianty. Hodnocen byl přínos k úsporám energie, návratnost investice, životnost a kvalita světelných zdrojů, celkové provozní náklady a snížení emisí CO₂.
2. Proveden výběr nejvhodnějších typů světelných zdrojů z hlediska poměru jejich příkonu, životnosti a ceny.
3. Výběr dodavatele v otevřené soutěži založené na ekonomických i kvalitativních kriteriích. Financování metodou EPC.
4. Instalace nového osvětlení.

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Příklad výměny osvětlení Hotel Marriott Praha - výsledky

- ✓ nahrazení klasických žárovek o 30 % úspornějšími halogenovými žárovkami anebo o 80 % úspornějšími kompaktními zářivkami
- ✓ široké uplatnění mají i velmi úsporné LED technologie, osvětlující vstupy do jednotlivých pokojů a přinášející až 90% úsporu energie s desetkrát delší životností světelných zdrojů
- ✓ přinesl úsporu nákladů - snížení spotřeby elektrické energie na osvětlování o více než 65 % (úspora 465 MWh elektrické energie za rok)
- ✓ roční úsporu 590 tun emisí CO₂
- ✓ návratnost projektu pouze 6 měsíců
- ✓ V roce 2009 byl projekt oceněn jako „Nejlepší evropský projekt energetických služeb v oblasti úsporného osvětlení“ (European Energy Service Project in Lighting Sector).

Supported by:

Intelligent Energy Europe

Základní typy úsporných opatření v budovách

V budovách lze realizovat v zásadě dva typy opatření:

Rekonstrukce technologických zařízení (energetických systémů)

- ✓ doba návratnosti 4-10 let
- ✓ nejlepší řešení poskytováním energetických služeb (EPC) – investice jsou hrazeny z budoucích úspor energie

Stavební opatření (zateplení pláště budov, výměna oken)

- ✓ doba návratnosti minimálně 15 let
- ✓ vhodné využití dotací (např. Operační program Životní prostředí)

Kombinace obou způsobů

- ✓ vlastník objektů se podílí na spolufinancování v objemu 20-40% z celkové investice

Jak využít nabídky projektu

- ✓ Navštivte <http://www.buy-smart.info/ke-stazeni3/ke-stazeni2> a stáhněte si bezplatně pokyny, a kalkulační nástroje

Děkuji za pozornost

Kontakt:

Jana Szomolányiová

jana.szomolányiová@svn.cz

SEVEn, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s.

<http://www.svn.cz>

Supported by:

Intelligent Energy Europe